

NYE VEIER AS AVD E18 LANDGANGEN - DØRDAL
Herreveien 57
3962 STATHELLE

Saksbehandler, innvalgstelefon
Kathrine Helen Sundeng, 33371182

Tillatelse til mudring ved Steinholmen – gbnr. 21/22 – Bamble kommune

---

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Nye Veier tillatelse, etter forurensningsregelverket, til å sprengre inntil 295 m² sjøbunn med et masseuttak på inntil 1120 m³ ved Steinholmen, gbnr. 21/22 i Bamble kommune.

Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven §§ 11 og 16 og forurensningsforskriften § 22-6.

Tillatelsen gis på vilkår angitt i eget vedlegg, og er gyldig i to år fra dags dato.

Frister

- Varsle oppstart minimum en uke før arbeidene starter.
- Rapportere om utført arbeid innen seks uker etter at tiltaket omfattet av tillatelsen er fullført.

Vedtak om gebyr

Nye Veier skal betale et gebyr på kr 37 400 (sats 6) for Statsforvalterens behandling av søknaden om tillatelse. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4.

Søknaden

Nye Veier As søkte den 15.12.2022, oppdatert med ytterligere informasjon 6.1.2023, om tillatelse til å sprengre inntil 1120 m³ havbunn over et areal på 295 m² ved Steinholmen, gbnr. 21/22 i Bamble. Hensikten med tiltaket er fundamentering av to brupilarer til ny Grenlandsbru, over innløpet til Frierfjorden.

Ny Grenlandsbru er ca. 600 m, og ligger delvis i Porsgrunn kommune og delvis i Bamble kommune. Denne søknaden gjelder kun sprenging under vann for fundamentering av den søndre delen av brua, lokalisert i Bamble kommune.

Arbeidet skal utføres fra lekter utstyrt med boremaskin og gravemaskin. Eksplosiver plasseres i borehull av dykker. Etter utført sprenging skal sprengsteinen fjernes med gravemaskin og det aktuelle området skal etterfølgende spyles rent.

Tiltaket er planlagt utført i mars over et tidsrom på 4 uker, og det er estimert at det vil være behov for totalt 4 sprengsalver. Det opplyses om at steinmassene skal gjenbrukes innenfor reguleringsplanen for E18 strekningen Langangen – Rugtvedt.

Det er utført dybdekartlegging med vising av substrat med multistråle ekkolodd. Det fremgår av bilder og kart med dybdekoter at området består av bratt terreng. På bakgrunn av terrenget og lokalt sterke strømmer er det vurdert at tiltaksområdet består av fjellgrunn med lite løsmasser. Det skal utføres detaljoversikt med ROV før og etter sprengingen.

Uttalelser fra andre instanser

Tiltaksområdet er omfattet av detaljregulering «E18-Langangen- Rugtvedt Ny Grenlandsbru» PlanID 320, vedtatt av Bamble kommune 22.03.2018 og sist revidert 11.12.2018. Planen omfatter ny Grenlandsbru i Bamble.

Kystverket har med hjemmel i havne- og farvannsloven § 14 gitt tillatelse til etablering av ny Grenlandsbru med seilingshøyde 50 meter.

Unntak fra forhåndsvarsel

Statsforvalteren har ikke sendt saken på høring. Forhåndsvarsel etter forurensningsforskriften § 36-7 og 36-8 kan unnlates dersom vedtaket er av mindre miljømessig betydning, eller at det av hensyn til miljøet eller tungtveiende samfunnsinteresser haster med å gi tillatelse, jf. § 36-9 andre ledd punkt a og b.

Ferdigstillelse av broen er viktig for å få trafikk på veien etter de planer som foreligger for å unngå utsettelse av et omfattende, kostbart og viktig veiprojekt. Grenlandsbroen er på kritisk linje i prosjektet for å rekke veiåpning i 2025. Formålet er å øke trafikksikkerheten og trafikkeffektivitet. Vi anser tiltaket til å være av stor samfunnsinteresse. Basert på mudringsrådets naturverdi og de planlagte avbøtende tiltak anser vi også at tiltaket er av mindre miljømessig betydning.

Lovgrunnlag

Mudring er forbudt etter forurensningsforskriften kapittel 22 Mudring og dumping i sjø og vassdrag § 22-3. Med hjemmel i § 22-6 har Statsforvalteren myndighet til å gi tillatelse til mudring fra skip hvis det søkes om det. Mudring er i kapittel 22 definert som enhver forsettlig forflytning av masser fra bunnen [...]. Etter forskriften omfatter mudring fjerning av fjell fra sjøbunnen.

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 kan forurensningsmyndigheten gi tillatelse med vilkår til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Kravene i vannforskriften §§ 4 - 6 og naturmangfoldloven kapittel 2 legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelse etter forurensningsloven.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og endringssøknad må foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Statsforvalterens vurdering

Den nye Grenlandsbrua skal gå parallelt på vestsiden av eksisterende bru, og er en del av ny E18 mellom Langangen og Rugtvedt. Veistrekningen er et stort samferdselsprosjekt som er vedtatt gjennom reguleringsplan. Formålet med bygging av E18 Langangen - Rugtvedt er å sikre et mer trafiksikkert og effektivt transportsystem. Statsforvalteren har lagt vekt på at tiltaket er av stor samfunnsmessig betydning.

Forurensning

Fjorden er sterkt påvirket av forurensede sedimenter. Mange av tungmetallene og miljøgiftene binder seg til partikler og vil dermed også lagres i sedimentet. Vi legger til grunn at området består av fjellgrunn med lite løsmasser og anser risikoen for spredning av miljøgifter fra tiltaksområdet som liten. Statsforvalteren anser siltgardin til å vesentlig redusere partikkelspredning og har stilt vilkår om siltgardin, som omsøkt.

Det omsøkte tiltaket vil medføre spredning av partikler, trykkbølger, støy, utslipp av plast og nitrogenforbindelser under sprenging.

Fra all sprengning kan det dannes små og store plastbiter som spres i miljøet. Mengde plast og hvordan det spres i vannmiljøet varierer ut fra type anordning og metode som benyttes ved sprengingen. Vi har stilt vilkår til tiltak både under og etter arbeidene for å redusere tilførsel av plast til vannmiljø.

Sjøbunnssprengning medfører tilførsel av nitrogenforbindelser som frigjøres fra sprengstoff. Dette kan føre til eutrofiering da nitrogen er et begrensende næringsstoff i sjøvann. Sprengingen er av begrenset omfang. Etter vår vurdering vil det omsøkte tiltaket medføre små utslipp av nitrogenforbindelser og uten langsiktig konsekvens på naturmangfoldet.

Vi stiller vilkår om at det skal utføres fullstendig opprydning av sprengsteinmasser på sjøbunnen etter gjennomført tiltak. Bruk av disse massene i veilinjen på strekningen Langangen – Rugtvedt innenfor definert området for gjeldende reguleringsplan anser vi som gjenvinning av overskuddsmassene og tillates på visse vilkår.

Naturmangfoldloven

Tiltaket omfatter sprenging i et område hvor det ikke er registrert viktige naturtyper, funksjonsområder eller prioriterte arter (kart.naturbase.no). Omborsnesholmane naturreservat og et lokalt viktig bløtbunnsområde ligger i en avstand på ca. 600 meter fra tiltaksområdet. Naturreservatet er en viktig hekkeplass for gråmåke (sårbar – rødlistekategori VU), sildemåke og ærfugl (sårbar – VU). Tiltaksområdet er et viktig område for innvandring av laks og sjørett. Etter Statsforvalterens vurdering oppfyller kunnskapsgrunnlaget de krav som stilles i nml. § 8.

Det vil kunne bli noe nedslamming som følge av partikkelspredning fra anleggsarbeidet. Finstoff fra sprenging består av skarpe mineralske partikler som kan skade gjeller hos fisk, samt kunne påvirke bunndyr negativt. Det er ikke registret naturtyper sårbare for nedslamming i nærhet til tiltaksområdet. Tiltaksområdet er et viktig område for innvandring av laks og sjørett til Frierfjorden, og sprenging under denne perioden kan medføre negative konsekvenser. Vi har satt vilkår om tidsbegrensning for sprengingen for å redusere negative effekter som følge av trykkbølger og nålformede partikler.

Sprengning av sjøbunn kan ha negative effekter på fisk og andre organismer som befinner seg i nærhet ved bl.a. trykkbølger. Vi setter krav om sekvensiell avfyring med reduserte salver for å redusere trykkbølgenes påvirkning.

Støy, forstyrrelser og trykkbølger kan påvirke sjøfugl som lever i området. Sjøfuglene er særlig sårbare for forstyrrelser i hekkeperioden, og enkelte arter, som ærfugl, begynner å hekke tidlig på våren. Tiltaket skal i henhold til søknaden utføres i mars, med varighet ca. 4 uker. Det vil si at tiltaket vil pågå tett opptil starten av hekkesesongen. For å redusere negativ påvirkning på en viktig hekkelokalitet for sjøfugl regulerer vi tidspunktet for gjennomføring til at sprenging ikke kan gjennomføres i perioden 10. april til 1. august.

Økosystemet i område er eksponert for, og trolig påvirket av forurensing som bl.a. metaller og dioksiner. Med bakgrunn i at tiltaket skal utføres på fjellgrunn ser vi det som lite sannsynlig at tiltaket vil medføre at økosystemet vil bli vesentlig ytterligere eksponert for forurensning fra sjøbunnen. Når tiltaket gjennomføres som omsøkt og i henhold til vilkår i tillatelsen ser vi det som lite sannsynlig at utfyllingen vil øke den totale belastningen på økosystemet i vesentlig grad, jf. naturmangfoldloven § 10.

Tiltaket anses ikke å utgjøre noen risiko for at forvaltningsmålene etter naturmangfoldloven §§ 4 og 5 ikke oppnås.

Etter Statsforvalterens vurderinger foreligger det tilstrekkelig kunnskap om hvilket naturmangfold som kan bli påvirket av tiltakene, men etter vårt syn er det usikkert hvordan sprengingen vil påvirke naturmangfoldet. Det foreligger begrenset kunnskap om hvordan undervannsprengning påvirker forskjellige arter. På bakgrunn av det tillegger vi noe vekt på føre-var-prinsippet som er en retningslinje for håndtering av usikkerhet knyttet til et tiltaks miljøkonsekvenser, og funnet grunn til å fastsette tidsrestriksjoner for sprengningsarbeid, jf. nml. § 9.

Tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltakene volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakenes og skadens karakter, jf. naturmangfoldloven § 11. Prinsippet ivaretas ved at tiltakene tillates gjennomført med vilkår om avbøtende tiltak som tiltakshaver må bekoste.

Det skal benyttes miljøforsvarlige teknikker for å unngå og begrense skade på naturmangfoldet. Statsforvalteren stiller krav om tidsbegrensing, velfungerende siltgardin og sekvensiell avfyring av reduserte salver, jf. naturmangfoldloven § 12. Det skal også tas særlig hensyn til andre forhold som kan virke spredningsreducerende, herunder vurdering av strøm, værforhold og tidevann.

Vannforskriften

Tiltaksområdet ligger i vannforekomsten Frierfjorden (vannforekomstID 0110010701-C), karakterisert som sterkt ferskvannspåvirket fjord. Vannforekomstens økologiske tilstand er moderat, og den kjemiske tilstanden er dårlig. Frierfjorden har frist for mål om god økologisk og kjemisk tilstand innen 2033. Fjorden er sterkt påvirket av forurensede sedimenter, og middels til stor grad påvirket av næringsforurensning som følge av utslipp fra henholdsvis renseanlegg og industri.

Mudring kan forringe vannforekomsters økologiske tilstand ved å fjerne arters leveområder. Tiltaksområdet er lite og i et område hvor det ikke registret spesielt hensynskrevende arter. Området forventes rekolonisert av over tid. Statsforvalteren ser det ikke som sannsynlig at tiltakene

vil kunne medføre at miljømålene ikke nås, eller at vannforekomstens tilstand vil forringes etter vannforskriftens definisjon, f. vannforskriften § 4.

Andre forhold

Statsforvalteren forutsetter at tiltaket ved oppstart har de nødvendige tillatelser/vurderinger etter annet relevant lovverk, som bl.a. plan- og bygningsloven, havne- og farvannsloven og kulturminneloven.

Kommunen har regulert støy i reguleringsbestemmelsene. Statsforvalteren regulerer derfor ikke støy ytterligere.

Det opplyses i søknaden at det er rør og andre konstruksjoner i tiltaksområdet. Statsforvalteren påpeker det er tiltakshavers ansvar å påse at infrastrukturen blir ivaretatt ved utførelse av tiltaket

Fremmede arter

Den fremmede arten havnespy (*Didemnum vexillum*, japansk sjøpung) ble første gang observert i Norge i Stavanger i november 2020, og er siden funnet en rekke andre steder langs norskekysten. Høsten 2022 ble den registrert på Koster i Sverige, nær grensen til Norge. Så langt er ikke havnespy registrert i Vestfold og Telemark.

Arten formerer seg raskt, og spres over store områder via skips- og båttrafikk, teiner og annet fiskeutstyr. Den legger seg som store tepper på havbunnen, fortrenger alle andre arter, og kan få store konsekvenser for økologi og naturmangfold.

Vi gjør oppmerksom på aktsomhetsplikten i § 18 i forskrift om fremmede organismer: *den som iverksetter tiltak som kan medføre utilsiktet spredning av fremmede organismer i miljøet skal opptre aktsomt for å hindre at aktiviteten medfører uheldige følger for det biologiske mangfold.*

Dersom havnespy blir observert under utførelsen av arbeidet, skal arbeidet stanses og myndighetene varsles umiddelbart. Se Miljødirektoratets nettside for tiltakshavers plikter og mer informasjon om havnespy: <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/arter-naturtyper/fremmede-arter/havnespy-japansk-sjopung/>

Konklusjon

Statsforvalteren har vurdert de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Vi vurderer samfunnsnyttene ved tiltaket til å være større enn ulempene tiltaket fører til for naturmiljøet, og gir tillatelse den omsøkte sprengning på visse vilkår.

Gebyr

Som varslet per brev av 06.01.2023 medfører behandling av søknad om tillatelse et gebyr i henhold til forurensningsforskriften kapittel 39. Vi har ikke mottatt kommentarer til varselet.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats.

Faktura vil bli ettersendt fra Miljødirektoratet.

Klageadgang

Vedtak om tillatelse og gebyrsats kan påklages av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse **innen tre uker** fra underretningen om vedtaket er kommet frem. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

En eventuell klage skal sendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Klageinstansen er Miljødirektoratet.

Det gis ikke oppsettende virkning på en eventuell klage på gebyrsats. Gebyret må derfor betales, og dersom det gis medhold i klagen, vil restbeløpet tilbakebetales.

Med hilsen

Siv Hege Wang Grøvo (e.f.)
fagsjef

Kathrine Helen Sundeng
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1   Vilkår - Ny Grenlansbru

Kopi til:

Skjærgårdstjenesten, Telemark

Statens Naturoppsyn

FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV I
TELEMARK

Postboks 3089

3707 SKIEN

GRENLAND HAVN IKS

Strømtangvegen 39

3950 BREVIK

KYSTVERKET

Postboks 1502

6025 ÅLESUND

BIRDLIFE NORGE AVDELING TELEMARK

Gamle Siljanveg 28

3719 SKIEN

Nye Veier AS att: Hans Jacob Beck

NATURVERNFORBUNDET I TELEMARK

c/o Helge Granlund
Kåsafeltet 4

3692 SAULAND

Naturvernforbundet i Telemark

Norsk Maritimt Museum att: Pål Nymoen

Norsk Maritimt Museum

FISKERIDIREKTORATET

Postboks 185 Sentrum

5804 BERGEN

Havforskningsinstituttet

BAMBLE KOMMUNE

Postboks 80

3993 LANGESUND

DEN EVANGELISK LUTHERSKE FRIKIRKE

Postboks 15

3995 STATHELLE

BAMBLE MENIGHET

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND AVD
TELEMARK

Stasjonsvegen 17

3800 BØ I
TELEMARK

VESTFOLD OG TELEMARK FYLKESKOMMUNE

Postboks 2844

3702 SKIEN

METODISTKIRKEN I NORGE, KRAGERØ OG

Kirkegata 1B

3770 KRAGERØ

BAMBLE MENIGHET

STATENS VEGVESEN
BAMBLE OG HERRE SOKN

Postboks 1010 Nordre Ål 2605 LILLEHAMMER
Europaveien 472 3967 STATHELLE